

31.05.2012

GŽ.br.139/12

PRIMLJENO

Viši sud u Bijelom Polju, u vijeću sastavljenom od sudija, Milice Čukić, kao predsjednika vijeća, Milorada Rovčanina i Čabarkapa Jelene, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca Gruda Rifata iz Gusinja, koga zastupa punomoćnik Branislav Dašić, advokat iz Plava, protiv tuženog Daily Press d.o.o, izdavač dnevnog lista "Vijesti" iz Podgorice, koga zastupa Vujačić Saša, advokat iz Podgorice, radi naknade štete, odlučujući po žalbama stranaka, izjavljenim na presudu Osnovnog suda u Plavu P.br.204/2011 od 10.11.2011.godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17.05. 2012. godine, donio je

PRESUDU

Žalba tužioca se odbija kao neosnovana i potvrđuje presuda Osnovnog suda u Plavu P.br.204/2011 od 10.11.2011. godine u dijelu izreke pod stavom III, kojim je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtjev tužioca za iznos od 3.000,00 €.

Djelimično se usvaja žalba tuženog i preinačava presuda Osnovnog suda u Plavu P.br.204/2011 od 10.11.2011.godine u dijelu izreke pod stavom II, tako što se djelimično usvaja tužbeni zahtjev tužioca pa se obavezuje tuženi da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete usled pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede časti, ugleda i dostojanstva isplati iznos od 1.000,00 €, sa zakonskom kamatom od dana donošenja prvostepene presude tj.od 10.11.2011. godine pa do konačne isplate i da mu na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 160,00 €, u roku od 15 dana od dana prijema ove presude, dok se za iznos od 1.000,00 € po istom osnovu, zahtjev odbija kao neosnovan.

U ostalom dijelu žalba tuženog se odbija kao neosnovana.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom odlučeno je:

"1. Odbija se prigovor tuženog o mjesnoj nenadležnosti Osnovnog suda u Plavu za rješavanje ove pravne stvari kao neosnovan.

2. Djelimično se usvaja tužbeni zahtjev, pa se tuženi obavezuje da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede ugleda, časti i dostojanstva, usled neistinitih informacija iznijetih u dnevnom listu tuženog "Vijesti" koji je objavljen dana 23.02.2011.godine pod naslovom "Kanal preko stadiona" u podnaslovom "Gruda rekao da to može da se završi", isplati iznos od 2.000,00 eura sa zakonskom kamatom počev od presudjenja opa do konačne isplate, kao i da mu naknadi troškove postupka u iznosu od 160,00 eura,

- a sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom posledica prinudnog izvršenja.

3. Tužilac, sa viškom tužbenog zahtjeva kojim je tražio da se tuženi obaveže da mu na ime nematerijalne štete isplati preko dosudjenog iznosa još iznos od 3.000,00 eura, sa zakonskom kamatom, odbija se, kao neosnovan."

Blagovremeno izjavljenom žalbom tužilac pobija prvostepenu presudu u dijelu izreke pod stavom III, zbog pogrešne primjene materijalnog prava, sa predlogom da se u pobijanom dijelu preinači i usvoji tužbeni zahtjev u cjelosti. U obrazloženju navodi da su u konkretnoj pravnoj stvari postojali razlozi za usvajanje tužbenog zahtjeva u cjelosti, a ovo kada se ima u vidu objavljeni tekst u dnevnom listu "Vijesti", sa naslovom "Kanal preko stadiona", a u podnaslovu "Gruda rekao da to može da se završi". Informacija objavljena u dnevnom listu je neistinita, jer tužilac nikada nije odobrio izvodjenje bilo kakvih radova na stadionu u Gusinju, pogotovo ne kopanje kanala za kanalizaciju preko stadiona. Dalje navodi da je zbog povrede prava njegove ličnosti - časti i ugleda objavljivanje neistinite informacije povrijedjeni njegova čast i ugled zbog kojih je trpio duševne bolove jakog inteziteta u dužem vremenskom trajanju koji opravdavaju dosudjivanje naknade usvajanjem tužbenog zahtjeva u cjelosti.

Tuženi žalbom pobija prvostepenu presudu u dijelu izreke kojim je tužbeni zahtjev usvojen. Pobijana presuda je nejasna, nerazumljiva i kontradiktorna navodima istaknutim u obrazloženju i donijeta je na osnovu pogrešno utvrdjenog činjeničnog stanja i uz pogrešnu primjenu materijalnog prava. Iz obrazloženja presude se ne može zaključiti šta je sud utvrdio i šta je sporno a šta nesporno, koje utvrdjenje prvostepenog suda je nejasno te je činjenično stanje pogrešno utvrdjeno. Dalje navodi da u radnjama tuženog nema protivpravnosti i uzročne veze sa navodno nastalim posledicama, jer nije bilo nikakve namjere a ni razloga da tuženi povrijedi čast i ugled tužioca, jer tekst nije izmišljen. Dosudjena naknada je samo paušalna ocjena bez svog osnova na provedenim dokazima i bazirana je isključivo na iskazu tužioca. Žalbom je predložio da se prvostepena presuda preinači ili ukine i predmet vrati na ponovni postupak i odlučivanje.

Odgovori na žalbe nijesu podnijeti.

Po razmatranju spisa predmeta i ocjene žalbenih navoda, ovaj sud je našao da je žalba tužioca neosnovana a da je žalba tuženog djelimično osnovana.

U postupku pred prvostepenim sudom nijesu počinjene povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 367 stav 2 tač. 3, 7 i 12 ZPP-a, na čije postojanje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti u skladu sa odredbom čl. 379 stav 1 ZPP-a.

Neosnovani su žalbeni navodi tuženog da pobijana presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, da je nejasna i nerazumljiva čime bi bila počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 367 stav 2 tač. 15 ZPP-a, jer ista sadrži dovoljne i jasne razloge o svim odlučnim činjenicama koji su međusobno usaglašeni i u saglasnosti sa stanjem u spisima.

Pobijanom presudom djelimično je usvojen tužbeni zahtjev tužioca i obavezan tuženi da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova, zbog povrede ugleda časti i dostojanstva usled neistinitih informacija iznijetih u dnevnom listu tuženog "Vijesti" objavljen dana 23.02. 2011. godine, pod naslovom "Kanal preko stadiona" i u podnaslovu "Gruda rekao da to može da se završi", isplati iznos od 2.000,00 €, sa razloga što ovaj iznos predstavlja pravičnu naknadu koja je adekvatna obimu štete, duševnim bolovima koje je tužilac trpio zbog povrede ugleda časti i dostojanstva usled objavljivanja neistinitih informacija u dnevnom listu "Vijesti". U preostalom dijelu za iznos veći od dosudjenog tužbeni zahtjev tužioca je odbijen kao neosnovan.

Prema utvrdjenju prvostepenog suda tuženi je u svom dnevnom listu "Vijesti" dana 23.02. 2011. godine, objavio tekst sa naslovom "Kanal preko stadiona" i pod naslovom "Gruda rekao da to može da se završi" i u istom naveo da sekretar za inspekciske poslove u opštini Plav, Tahir Gjobalaj naljutio pola grada kada je kuću pokušao da priključi na kanalizacioni sistem te da su stanovnici Gusinja, navijači i simatizeri ostali zatečeni nakon saznanja, da je sugradjanin Tahir Gjobalaj sekretar Sekretarijata za opšte poslove opštine Plav u nedelju, bez znanja uprave kluba, prokopao kanal za odvod fekalne kanalizacije po sredini stadiona a njegova kuća je uz sami stadion. Sekretar kluba Rifat Gruda ispričao je "Vijestima" da je Gjobalaj u nedelju oko 19 časova svojevoljno angažovao mehanizaciju kako bi postavio cijevi te da su odmah podnijeli prijavu policiji koja je izašla na lice mjesta, navodeći da ga je prije nekog vremena Gjobalaj pitao, obzirom da je on sekretar Fudbalskog kluba, može li da izvodi te radove preko stadiona, kada mu je odgovorio; da on nije nadležan za to i da se treba obratiti predsjedniku ili direktoru kluba ili predsjedniku skupštine kluba, te da je policija prekinula radove kada Gjobalaj nije regovao, već je sve mirno posmatrao nakon čega su obavijestili predsjednike Opštine Plav Skendera Šarkinovića. U podnaslovu istog teksta "Gruda rekao da to može da se završi", je navedeno da je Gjobalaj u telefonskom razgovoru "Vijestima" rekao da nema šta da priča, da je priča za onog ko je podnio prijavu a da se on predhodno sa svima u klubu konsultovao, druga stvar je da to nije moj kanal nego nekog drugog, ali nije važno jer ja sada stojim iza toga. Treća stvar je da je već napravljen projekat za drenažu terena stadiona koji će biti na dubini od 30 cm a da su se dogovorili da ova cijev ide od 50 do 80 cm kako ne bi smetala. Ne znam šta da radi Grudi. Na druge objekte i kanalizacije nijesu obraćali pažnju. Svakoga sam konsultovao, pod broj jedan sekretara kluba, koji mi je rekao da nema problema i da to može da se završi.

Prvostepeni sud nalazi da navedeno - objavljeni tekst, primijenjeno na novinarsku slobodu a zbog postojanja dužnosti i odgovornosti sadržanih u samom pojmu izražavanja u vezi sa izvještavanjem o pitanjima od opšteg interesa, uslovjno je time što upravo novinari i uopšte medijske kuće moraju da djeluju dobronamjerno u cilju obezbedjenja tačnih i pouzdanih obavještenja u skladu sa novinarskom etikom. Prilikom korišćenja ovog prava novinari treba da budu sistematični i da se distanciraju od sadržaja teksta koji može da uvijedi ili provocira druge ili da nanese štetu njihovoj reputaciji. Kod činjenice da je tuženi iznio gore navedene informacije prvostepeni sud nalazi da se istima stvara utisak da se radi o utvrdjenim činjenicama, te da je iznošenje navedenih informacija za tužioca imalo za posledicu da tužilac trpi duševne bolove zbog povrede časti, ugleda i dostojanstva a što je sve moglo stvoriti sliku o tužiocu kao pojedincu sklonom inkriminisanim oblicima ponašanja, te diskreditovati ga u sredini u kojoj živi a što je sve imalo za posledicu nematerijalnu štetu manifestovanu kroz trpljenje duševnih bolova jer se radi o tekstovima koji vrijedjaju tužioca i u ličnom i u profesionalnom životu, pružajući o njemu sliku kao licu sklonom vršenju nedozvoljenih radnji čime su povrijedjeni čast i ugled tužioca, pa je odlučio kao u stavu II izreke pobijane presude i obavezao tuženog da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete po traženom osnovu isplati iznos od 2.000,00 €. Za preostali dio u iznosu od 3.000,00 € tužbeni zahtjev je odbio kao neosnovan, jer je našao da bi dosudjivanje i ovog iznosa bilo protivno prirodi i društvenoj svrsi naknade nematerijalne štete i odlučio kao u stavu III izreke prvostepene presude.

Po ocjeni ovoga suda nesumnjiv je zaključak prvostepenog suda da je predmetni tekst bio takvog sadržaja da je vrijedjao čast i ugled tužioca kao gradjanina i dugogodišnjeg novinara "Pobjede", što je od kod njega izazvalo duševne bolove koji po intezitetu i trajanju, opravdavaju naknadu štete pogotovo što je objavljeni tekst u "Vijestima" izazvao negativan stav o ličnosti i radu tužioca, jer se objavljivanjem spornog

teksta kod građana pobudjuje prezir i stvara ružna predstava o ličnosti tužioca i njegovom radu. Pri tome, prvostepeni sud pravilno polazi od odredbi Zakona o medijima i na propisanu obavezu novinarske pažnje i dužnosti novinara (glavnog i odgovornog urednika) da prije objavljivanja informacije s pažnjom primjerenom okolnostima provjeri njeno porijeklo, istinitost i potpunost, te da je imajući u vidu sadržinu informacije koja je objavljena kod tuženog postojala pojačana obaveza da se prije objavljivanja spornog članka provjeri istinitost iznesenih informacija a samim tim nedozvoljavanje objavljivanja takvog teksta prije nego li se provjeri njegova tačnost.

Medjutim, prvostepeni sud prilikom određivanja visine naknade nematerijalne štete na ime duševnih bolova zbog povredi ugleda, časti i dostojanstva iako je imao u vidu naprijed navedeno po mišljenju ovoga suda previsoko je odmjerio visinu naknade zbog čega je prvostepenu presudu u dijelu izreke pod stavom II, valjalo preinačiti i obavezati tuženog da tužiocu po osnovu povrede ugleda i časti isplati novčani iznos od 1.000,00 €, nalazeći da će se sa ovako dosudjenom naknadom postići njena svrha te da bi se dosudjivanjem većeg iznosa pogodovalo težnjama koje nijesu spojive sa njenom namjenom, što bi bilo suprotno odredbama čl. 207 ZOO. Dosudjni iznos nematerijalne štete po mišljenju ovoga suda, realno je odmjeren i predstavlja pravičnu satisfakciju za težinu trpljenja koju je tužilac imao zbog iznošenja neistinite informacije i da odgovara jačini i intezitetu duševnih bolova zbog povrede časti i ugleda. Zato je žalbu tuženog valjalo djelimično usvojiti i odlučiti na način bliže opisan u izreci ove presude, a žalbu tužioca odbiti kao neosnovanu.

Prilikom donošenja ovakve odluke, ovaj sud je imao u vidu da Ustav Crne Gore, propisuje da svako ima pravo na slobodu izražavanja govorom, pisanom riječju, slikom ili na drugi način, koje pravo se može ograničiti samo pravom drugog na ugled koji uživa i njegovu čast. Sloboda izražavanja jeste jedan od osnovnih uslova za napredak i razvoj demokratskog društva. Medjutim, ta sloboda izražavanja i informisanja nije apsolutna. I Evropska Konvencija o ljudskim pravima daje prava državi da se miješa u slobodu javnog informisanja, ali pod uslovima definisanim u odredbi čl. 10 stav 2. Dakle, slučajevi ograničavanja slobode izražavanja, a koje pravo podrazumijeva i saopštavanje informacija, moraju biti predviđeni zakonom, u konkretnom slučaju Zakonom o medijima ("Sl.list RCG", br. 51/02 i 62/02), koji odredbom čl. 4 predviđa obavezu medija da prilikom slobodnog objavljivanja informacija i mišljenja o pojavama, događajima i ličnostima poštuju Ustav, Zakon i etička pravila novinarske profesije. U konkretnom slučaju tuženi je u dnevnom listu "Vijesti" dana 23.02. 2011. godine objavio neistinitu informaciju za koju informaciju je po izjavi tužioca uslijedio demanti u istom dnevnom listu a tuženi po mišljenju ovoga suda je bio u obavezi da objavljenu informaciju provjeri prije objavljivanja a pored toga imao je i mogućnost traženja pojašnjenja u vezi objavljene informacije od strane samog tužioca, što opet nije učinio zbog čega stoji odgovornost na strani tuženog jer je iznijetim neistinitim navodima povrijedio čast i ugled tužioca usled čega su kod tužioca nastupili duševni bolovi zbog povrede časti i ugleda

Članom 23 stav 3 ZPP-a, je propisano da će sud po prigovoru tuženog o mjesnoj nenadležnosti da odluči najkasnije na pripremnom ročištu odnosno na prvom ročištu za glavnu raspravu ako pripremno ročište nije održano.

U konkretnom slučaju o prigovoru tuženog o mjesnoj nenadležnosti Osnovnog suda u Plavu, prvostepeni sud je odlučio zajedno sa odlukom o glavnoj stvari, kojim ponašanjem je prihvatio mjesnu nadležnost Osnovnog suda u Plavu za postupanje u konkretnoj pravnoj stvari, pa obzirom na fazu u kojoj se postupak sada nalazi, žalbeni navodi tuženog dati u ovom pravcu su bespredmetni.

Žalbom tuženog se ukazuje da tuženi nije postupao suprotno profesionalnim novinarskim standardima jer je u pitanju bilo prenošenje informacije bez namjere a ni razloga da tuženi povrijedi čast i ugled tužioca, a novinar spornog teksta ni jednom riječju nije iznosio svoj kritički stav iako na to ima pravo, već je integralno prenosio izjave stavljajući znake navoda kako bi bilo jasno o čijim riječima se radi. Međutim, ovi navodi nijesu prihvatljivi za ovaj sud jer prije objavljivanja informacije, novinar odnosno odgovorni urednik koji odobrava da se objavi neka informacija, u obavezi je da postupa sa dužnom pažnjom primijerenom okolnostima u svakom konkretnom slučaju imajući u vidu pravila novinarske struke, a pravni standard takve pažnje direktno je srazmjeran povredi prava ili interesa koje bi objavljene informacije mogle izazvati. U konkretnom slučaju ovaj sud nalazi da je zanemarena novinarska pažnja primjerena okolnostima konkretnog slučaja pa imajući u vidu sadržinu i specifičnost objavljene informacije, postojala je veća obaveza da se informacija prije objavljivanja i provjeri.

Prvostepeni sud u ovoj pravnoj stvari se pozvao na odredbe starog Zakona o obligacionim odnosima. U smislu odredbi čl. 1202 sadašnjeg ZOO, trebao je primijeniti odredbe ZOO koji je bio u primjeni u vrijeme nastanka predmetnog odnosa, ali kako odredbe ranije važećeg Zakona, na koje se pozvao prvostepeni sud predviđaju istovjetno zakonsko rješenje kao odredbe sadašnjeg ZOO, to je navedeno bez uticaja na drugačije odlučivanje.

Odluka o troškovima postupka donijeta je shodno čl. 152 i čl.153 ZPP-a, te stavljenom zahtjevu tužioca za naknadu istih.

Sa iznijetih razloga odlučeno je kao u izreci - čl.382 i 387 stav 1 stav 4 ZPP-a.

VIŠI SUD U BIJELOM POLJU
Dana 17.05.2012. godine

PREDSJEDNIK VIJEĆA-SUDIJA,
Milica Čukić.s.r.

